

ribus Pius VII. plures huius generis dispensationes Monachis ac Monialibus solemniter professis concessit ad matrimonia sacrilege inita revalidanda. — Ita Bouvier, qui dicit, communissimam esse nunc Theologorum sententiam, contra Billuart et nonnullos *alios*.

CAPUT II.

DE VOCATIONE RELIGIOSA

1098. — Certum est dari vocationem divinam, Deum scilicet benignissima providentia aliquos prae aliis ad statum excellentiorem et perfectiorem vocare, et simul dotes et gratias ad illum rite exequendum et servandum largiri, praesertim quoad statum ecclesiasticum et religiosum. Cum enim omnia in ordine naturali a Deo gubernentur modo singulis proprio, *a fortiori* ergo in ordine supernaturali. Aliunde ad statum perfectiorem amplectendum et prosequendum requiruntur dotes et gratiae speciales, quae a solo Deo, supremo dispensatore, concedi possunt. Constat insuper ex variis S. Scripturae locis. Sic de Sacerdotio in particulari dicit Apost. *Hebr. 5. 4.:* *Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur a Deo tanquam Aaron...* Idem porro dicendum de vita religiosa, quae est status perfectior et multo difficilior.

1099. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An vel quomodo peccet, qui se ad Religionem vocatum sentiens, divinae vocationi non obsequitur?*

Resp. 1° *Per se, rigurose loquendo, nullatenus peccat; quia divina consilia per se nullam imponunt obligationem, cum in hoc praecise a praeceptis differant.*

Resp. 2° *Vix tamen excusari ab aliqua culpa potest ob periculum aeternae salutis, cui se committit. Imo non excusaretur a peccato gravi, qui persuasum haberet, unicum medium salutis aeternae adipiscendae hoc ipsi superesse, ut a mundi periculis aufugiat.*

At vero sunt ne in malo statu illi, qui certi moraliter de vocatione divina ad Religionem, nituntur sibi persuadere, se salutem suam aequae facile consequi posse manendo in saeculo, vel ad illud redeundo? Non videtur dubitandum, quin isti magno discrimini salutis se exponant; quia manendo in saeculo contra Dei vocationem, semet specialibus illis privant auxiliis, quae Dei providentia ipsis in religione praeparaverat, et ideo difficulter saeculi tentationibus resistunt. Attamen S. Ligorius non audet certum de hoc iudicium ferre.

1100. — **QUAER.** 2° *Quomodo peccet, qui non vocatus, statum perfectiorem Religionis vel Clericatus nihilominus suscipit?*

Resp. *Peccat graviter, si defectum vocationis clare noverit, tum ob reverentiam sacris Ordinibus et Religioni debitam, tum ob iniuriam Deo*

illatam, tum praesertim ob periculum salutis, quod incurrit, dum suscipit obligationes, quibus moraliter satisfacere non poterit, utpote carens specialibus auxiliis, quae solis a Deo vocatis conceduntur. Excusabitur tamen ab illa culpa, si voluntatem firmam habeat obligationes assumpti status adimplendi.

1101. — **QUAER.** 3° *An peccent graviter parentes vel Superiores, qui avertunt filios vel subditos a statu religioso?*

Resp. 1° *Affirm.*, si eos avertant iniuste per minas, vim, fraudem, aut importunas preces; quia illos impediunt a consecutione magni boni, ad quod ius habent (11).

Resp. 2° *Affirm.*, plerumque, etiamsi eos tantum precibus et promissionibus avertant; quia hoc esse non potest sine gravi illorum damno. — *Ita communiter* cum S. Lig. qui dicit, hanc sententiam esse omnino tenendam contra *aliquos*. — Non peccant tamen parentes, qui se opponunt ad tempus piis desideriis filiorum iuniorum ad constantiam eorum probandam, vel ob aliam iustam causam (12). Attamen hac in re ad vitandas hallucinationes consilii Confessarii aut viri probi ac docti stare debent.

QUAER. 4° *An peccent filii Religionem ingredienti invitati aut insciis parentibus?*

Resp. Neg. per se loquendo, licet in praxi hoc ordinarie non expediat, nisi iniustam vexationem aut impedimentum merito timeant. Ratio est, quia nisi parentes iusta de causa obsistant, filii omnino liberi sunt circa status vitae electionem. — Recole dicta de quarto praec. n. 369.

1102. — **QUAER.** 5° *Quaenam sint signa vocationis religiosae?*

Resp. Generatim loquendo seu iuxta providentiam ordinariam duo requiruntur et sufficienti ad vocationem divinam probandam, scilicet debita aptitudo et voluntatis propensio.

1° *Aptitudo* intelligitur idoneitas ad statum religiosum *in genere*, et in particulari ad observantiam *talis Ordinis* propriam. Consistit autem in recto praesertim iudicio, in indole bona, in animo submisso obedientiae iugo, in scientia relative sufficienti, et in carentia defectuum corporis et animi, qui rationi huius vitae repugnant.

2° *Inclinatio naturalis* (13) et *constans*, quae proinde non sit fre-

(11) Non solum impediunt ab ingentis boni consecutione, sed filios discrimini salutis aeternae exponunt.

(12) Iusta censi ea causa potest, propter quam neque Superiores Ordinis facile candidatum admissuri essent. Caeterum etiam in probanda iuniorum constantia haud modica discretione opus est, ne sci-

licet candidati fragilitas a vocatione alioquin vera ipsum avertat.

(13) *Naturalem* hic intellige spontaneam animi propensionem, quae inde feroritur, quod status religiosus menti exhibetur ceu indoli propriae congruus, et ad internam pacem felicitatemque adducendam idoneus.

quentibus mutationibus obnoxia, non obstante alioquin quapiam praeterita tergiversatione ex daemonis tentationibus exorta vel ex quadam naturae repugnantia. Non tamen requiritur, ut inclinatio ex spontaneitate seu propensione magis, quam ex intima animi persuasione procedat. Porro inclinatio illa *recta* esse debet, procedere scilicet ex intentione pura, ex mero desiderio salutem facilius consequendi, maiorem Dei gloriam vel etiam animarum salutem procurandi etc.

Dixi *generatim loquendo* seu in providentia ordinaria; quia adsunt evidentiore vocationis signa, nempe 1° divina revelatio, ut vocatus est S. Paulus, S. Aloisius Gonzaga, S. Stanislaus Kostka, etc...; 2° inspiratio singularis, quae consistit in interno motu, quo quis vehementer ad vitam perfectiorem impellitur, et quasi attrahitur.

CAPUT III.

DE OBLIGATIONIBUS VOTORUM

ARTICULUS I. — DE VOTO PAUPERTATIS

1103. — I. Religiosus voto *solemni* paupertatis obstrictus, Religiosus scilicet in Ordine a S. Sede approbato *solemniter* professus, omnino incapax est *in particulari* seu *personaliter* cuiuslibet dominii rei temporalis pretio aestimabilis (14), etiam *de licentia Superioris*. Constat ex *Concil.*

(14) Apostolica tamen Sedes, ut pluribus exemplis constat, dispensavit, ut bonorum temporalium dominium religiosi etiam solemniter professi habere et retinere valide et licite possent. Et ut praetereamus S. Franciscum Borgia, qui ex dispensatione a Paulo III. obtenta ita solemniter Societatis Iesu vota emisit, ut nihilominus solum intra quadriennium post professionem Gandiae Dueatum ac reliqua temporalia bona a se abdicaret (Conf. *Vitam S. Franc. Borgia ab Alvaro Cienfuegos hispanice conscriptam*, l. 3. cap. 8. §. 2.: et cap. 10. §. 1.), Responsa habemus S. Poenitentiarie tum pro monialibus gallicis data 28. Nov. 1818., quibus facultas impertitur, *ut non obstante solemniter paupertatis voto,.... bona ac redditus, quos hactenus acquisivere, retinere possint* (V. Carrière, *De Iust. et Iur.* p. 1. sect. 1. cap. 4. n. 214.),

tum data 20. Nov. 1820. pro monialibus Belgii, quibus utut solemniter professis expressa S. Sedis auctoritate facultas tribuitur *acquirendi, possidendi, et administrandi bona, quibus ad fines honestos utantur, etc.* (Vid. Bouix, Tr. *De Regularibus*, part. 3. cap. 3. et *Opus Theol. Mor.* V. 3. p. 894. ubi extensionem huius privilegii ad omnes Regulares attulimus, confirmatam a Leone XIII.).

Ex his autem satis apparet, religiosi solemniter professi incapacitatem ad rerum temporalium dominium habendum et exercendum non e naturali aut divino, sed ecclesiastico tantum iure esse repetendam. Hinc S. Ignatius de Loyola ad part. 6. cap. 2. Constitutionum Soc. Iesu Declarationem addidit, in qua facultas, etiam post solemnem professionem, acquirendi ac retinendi dominium, quae a Sede Apostolica obtineri posset, diserte memoratur. Si

Trident. sess. 23. c. 2. — Communitas vero bona acquirere et possidere potest, sive per se, sive per subditos, nisi obstant eius constitutiones. Hinc pervulgatum axioma Iuris canonici: *Quidquid Monachus acquirit, non sibi, sed Monasterio acquirit.*

Proinde Religiosus professus inhabilis omnino est ad quemlibet proprietatis actum exercendum circa rem ullam sive monasterii sive parentum sive externorum; et idcirco absque superioris licentia sive generali sive speciali de nulla re disponere potest, sive licite, sive valide, per acceptationem, donationem, venditionem, commodatum, mutuum, usum, mutationem, meliorationem, etc. (*).

1104. — II. Religiosus simplici voto paupertatis ligatus potest quidem dominium directum bonorum habere; sed nihil de ipsis sine Superioris licentia particulari vel generali disponere licite (15) potest.

Hoc valet, etiamsi Ordo non fuerit a S. Sede approbatus, sed tantum ab Episcopo, quia eadem semper est voti simplicis efficacia; vovens enim se omnino spoliatur iure de re qualibet *sine licentia* disponendi, vel usum eiusdem rei servandi, seu quemlibet *proprietatis* actum exercendi, nisi Ordinis constitutiones aut legitima consuetudo aliquid excipiant.

Praeter peccata contra votum paupertatis, dantur etiam non raro peccata contra *virtutem* paupertatis, licet illaesum votum remaneat; v. gr.

aliquis (inquit) *sua devotione et sancta cum intentione ad maiorem Dei gloriam motus, ante suam professionem a Sede Apostolica facultatem obtineret, ut vel ipse, vel domus, in qua professionem emisit, posset ius succedendi in hereditate habere, non contra istam Constitutionem vel eius intentionem existimaretur.*

Neque vero abstrusa videri debet huius doctrinae ratio. Nam in confesso id esse debet, quod quotidiana in Ecclesia praxis docet, temporalium rerum dominium utique cum simplici paupertatis voto componi. Quod autem simplici voto additur, nempe voti eiusdem solemnitas, iure ecclesiastico, ut Constitutiones Apostolicae aperte declarant, inductum est. Porro si iure tantum ecclesiastico solemnitas voto superadditur, nonne manifestum est, eiusdem solemnitatis vim, effectuumque mensuram ab ea potestate definiri, a qua solemnitas

Comp. Theol. Mor. — Tom. I.

ipsa procedit, atque adeo a Supremi in Ecclesia Legislatoris arbitrio pendere? Ex ipsa ergo rei natura est, quod religiosus solemniter professus dominii incapax aut capax existat pro supremae auctoritatis arbitratu, ad cuius sapientiam omnia pro temporum, locorum, personarumque adiunctis disponere spectat. Conf. Marc. Struggl (*Th. Moral.* Tr. 6. q. 5. n. 33.), qui concludit: Ita Sanchez *in Decal.* lib. 5. c. 2. n. 9., Card. De Lugo, *De Iust.* disp. 3. n. 75. *et alii COMMUNITER.*

(*) Hinc Religiosus professus etiam perpetuo et absoluto secularizationis Apostolico Indulto praeditus non potest de bonis disponere absque Apostolicae Sedis speciali beneplacito. S. C. EE. RR. 4. Ian. 1862. Professio enim semper manet.

(15) Dicitur, non posse *licite*; nam utique *valide* disponderet, ut infr. Q. 2. dicitur.